

Gerb. M. Vitkui
Susipažinti ir vykdyti

Gerb. S. Budinui
Nagrinėti ir atsakyti

71-240m9p

Klaipėdos miesto savivaldybės
tarybos ir mero sekretoriatas
GAUTA

2018-11-08 Nr. TARL-111

Car. V. Poloninai:
pudolite pirtanyles
spracius projektas lewit
intanyalite
uost
Tanyles
uost.

**KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARĖ
„PUTEIKIS PLIUS“ FRAKCIJOS PIRMININKĖ
NINA PUTEIKIENĖ**

Liepų g. 11, 91502 Klaipėda, mobilusis telefonas 8 698 53023, elektroninis paštas Nina.Puteikiene@klaipeda.lt

Klaipėdos miesto merui Vytautui Grubliauskui 2018-11-08 Nr. 14/11

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai

PASIŪLYMAS

SPRENDIMUI

**DĖL SIŪLYMO PRITARTI KLAIPĖDOS MIESTO BENDROJO PLANO KEITIMO
KONCEPCIJOS VARIANTUI**

Teikiu šiuos pasiūlymus ir pastabas:

I. BENDROJO PLANO KONCEPCIJOS ESMINĖS NUOSTATOS

1.1. Klaipėdos miesto plėtros iki 2050 metų kryptys

Strateginis bendrojo plano tikslas – sudaryti teritorines prielaidas įtvirtinti Klaipėdos, kaip augančio regioninio lyderio, statusą (jei bijoma pripažinti tiesos, tai niekada nebus pradėta ieškoti būdų taisyti padėti). Šiam tikslui pasiekti numatomos šios pagrindinės miesto urbanistinės struktūros formavimo priemonės (čia pateiktos ne priemonės, o apibendrinti teiginiai be priemonių):

- a. Suformuojama Didžiosios Klaipėdos aglomeracija apjungiant tiek Klaipėdos miesto, turinčio (savoka netinkama, nes miestas niekada neturėjo uosto tai iliustruoja dviejų bendrųjų planų rengimas), uostą, tiek gretimų savivaldybių teritorinį, ekonominį ir demografinį potencialą. Racionaliausia išdrikusių ar drinkančių urbanistinių struktūrų optimizavimo būdas – miesto ir regiono daugiacentrės urbanistinės struktūros formavimas decentralizuotos koncentracijos (centralizuotos koncentracijos problemų mieste nėra) principu – kuriant intensyviais funkciniais ryšiais susietą miesto ir jo įtakos regiono centrų sistemą.
- b. Gerinamas Klaipėdos miesto ir regiono pasiekiamumas vandeniu autotransportu (ar už miesto, už pramoninių teritorijų - prie Mukrano, šalia SGD terminalo nukišti mažojo laivyno būsimą rekreacinį kompleksą yra pasiekiamumo skatinimo priemonė?)

Pasiūlymas – tartis su uostu ir tokį kompleksą daryti istoriniame Žiemos uoste, oro transportu (kas konkrečiai?) ir geležinkeliu (kas konkrečiai?).

- c. Užtikrinama gyvenimo kokybė (kokia kokybė?) mieste. Gyvenimo kokybės mieste užtikrinimui ypatingą reikšmę turi kokybiško ir šeimas kuriančių žmonių pajamų lygi atitinkančio būsto pasiūla (tai kokia – ar kokybiška ir kas tai yra, ar šeimas kuriančių ar pajamų lygį atitinkančių. Gal geriau reikėtų nustatyti priemones ir užtikrinti vystytojų, savivaldybės investicijas į žemės, būsto kvadratinį metrą pagal teritorijas). Klaipėda – išskirtinis Lietuvos miestas, kuriame yra didelis valstybinės žemės rezervas, tinkamas savivaldybės municipalinio būsto fondui formuoti (kurti naują municipalinį būstą yra nusikalstama – reikia kurti naują kokybišką, o seną renovuoti ir panaudoti municipaliniam). Nesant žemės dedamosios statybos kaštuose, toks viešos ir privačios partnerystės pagrindu kuriamas būsto fondas leistų pasiūlyti kokybišką, gyventojų lūkesčius atitinkantį būstą už žemesnę, nei kituose Lietuvos miestuose kainą (savivaldybė nereguliuoja kainų ir tai prieštarauja elementariems rinkos dėsniams, tad toks teiginys duos neigiamą efektą. **Tačiau savivaldybė galėtų būti partneris su savo dalimi – organizaciniais, žmogiškaisiais, konsolidaciniais gebėjimais žemės sklypų klausimu, infrastruktūros kaštu dengimu**). Tuo būdu Klaipėda įgautų konkurencinį pranašumą prieš kitus Lietuvos miestus ir regionus. Municipalinis nuomojamas būstas patraukliose vietose esančiuose (patrauklios miesto vietos šiandien apleistos jau kelis dešimtmečius neveikiančių gamyklų – Trinyčiai, Malūnų kalva – buvę Klaipėdos grūdai, „auksinė danės kilpa“ buvęs gelžbetonio kombinatas, Liepų gatvės sandėliai – ką padarė ir ką numato daryti savivaldybė?), visa infrastruktūra aprūpintuose kvartaluose galėtų sumažinti gyventojų, ieškančių saugesnės ir patrauklesnės aplinkos, kėlimosi į priemiestines vietas mastą (žmonės keliasi į užmiestį ir tik dėl būsto kainos nes neįperka žemės su infrastruktūra. Statybos medžiagų, paslaugų kaina tiek mieste, tiek užmiestyje yra panaši, o kartais užmiestyje darbo kaina ir didesnė). **Siūlymas būtų kuo greičiau pradėti taikyti PPP partnerystės modelį ar kitus, taip kaip tai daro skandinavų ir kt. šalys. Tai nedelsiant pradėti daryti prioritetingose teritorijose, todėl būtina jas konkrečiai įvardinti**
- e. **Siūlau į tikslus įtraukti papildomą punktą – į miesto kūrimą maksimaliai įtraukti miestiečius, miesto profesines, gyventojų bendruomenes ir tam sukuriant atskira priemonių planą.**

Bendra pastaba „strateginiams tikslams“ - I.I.

Jei iš tiesų savivaldybė imsis darbų, Klaipėda turi geopolitinį potencialą tapti regiono lyderiu (tokia šiandien tikrai nėra), tačiau kol kas:

- nesuvokiamos ar nenorima suvokti esminės egzistuojančios problemos mieste;
- niekaip neįvardinama miesto ir uosto santykių perspektyva trisdešimtmečiui iki 2050 m;
- neįvardijami nors keli esminiai strateginiai prioritetai miestui – vietos į kurias bus nukreipti žmogiškieji, administraciniai, finansiniai resursai.
- **pasiūlymas – prioritetas kompleksinė pietinių rajonų kvartalų renovacija ir manevrinio gyvenamojo fondo sukūrimas.** Kol tai nebus atlikta, šiuose kvartaluose nebeleisti didinti šiuose kvartaluose užstatymo intensyvumo - naujų statybų (dabar tuščiuose sklypuose kuriami gyvenamieji kotedžai, biblioteka, parduotuvės, kioskai – kaišiojami kur dar yra laisvos vietos).
- **pasiūlymas – šiandienos situacijoje pirmaeilis - strateginis miesto bendrojo plano tikslas ir prioritetas sukonzentruoti intelektualinius, žmogiškuosius, administracinius ir finansinius resursus miesto centrinėje dalyje, todėl būtina:**

1. Miesto centre esančių veikiančių ir apleistų gamyklų iškėlimas, teritorijų konversija, maksimalių, palankiausių sąlygų investicijoms šiose teritorijose sudarymas.

2. Maksimalių, palankiausių sąlygų investicijoms sudarymas miesto centro prieigų prie marių sukūrimui (Bega, Baltijos laivų statykla – Jūros vartai, Laivitė-Memelio miestas, Vitės kvartalas – taip kaip numato 3 koncepcijos variantas)

Strateginis tikslas – tai (1., 2.) turi būti atlikta per 10-metų (BP galiojimo terminas); numatyti žingsniai - per metus parengti priemonių planą, o po to turi būti vykdomas ir viešinamas nuolatinis šio plano įgyvendinimo viešas monitoringas.

1.2. Klaipėdos urbanistinės struktūros vystymo uždaviniai Urbanistinės struktūros vystymo uždaviniai nurodyti Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo programos II dalies 8 punkte. Šie uždaviniai suformuluoti vertinant svarbiausius dabartinės Klaipėdos miesto plėtros iššūkius bei geriausias šiuolaikines miestų plėtros valdymo praktikas, kai miestų išdrikimą siekiama valdyti tikslingai atnaujinant ir kompleksiskai vystant miestų vidines teritorijas, kuriant jose kokybiškas paslaugas, gyvybingas viešąsias erdves, efektyvią infrastruktūrą bei pasiūlant ekonomiškai aktyviausiems visuomenės sluoksniams tinkamą būstą ir gyvenimo sąlygas (o kaip kitiems, pvz. pensininkams, vaikams, neįgaliesiems?) , taip pat lygiagrečiai sudarant sąlygas skaidrioms teritorinėms investicijoms, tiek tradicinės gamybos, tiek ir išmaniosios ekonomikos plėtrai. Klaipėdos miesto teritorijos vystymo bendrųjų uždavinių pagrindu suformuluoti konceptualūs siūlymai:

- vystomas kompaktiškas miesto branduolys (koku būdu? Kur? Kas konkrečiai?), apjungiantis istorinį miesto centrą ir naujai besiformuojantį komercinį centrą abipus Taikos pr. (Taikos prospektas niekada nebuvo miesto centras su centru būdingais elementais. Tai funkcinių (susisiekimo, inžinerinė infrastruktūra, darbas – namai funkcija), ryšių arterija, tad abejonių kelia šios arterijos vystymo prasingumas, kai deklaruojamas naujų pcentrų kūrimas. Juo labiau, kai miestas leido krovinių terminalo atsiradimą vietoje kruizinių laivų terminalo ir atsiskė idėjos sukurti naują centrą prie Baltijos žiedo. Ar tai reiškia, kad „Akropolis“ yra gerai? Gal jau reikia pradėti kalbėti apie PC „Akropolio“ konversiją ir iškėlimą į šiuo metu pradedamą kurti rytinį gyvenamą rajoną šalia AI Palangos –Šilutės kelio? – daug problemų spręstųsi – transporto, smulkaus ir vidutinio verslo skatinimo, senamiesčio gaivinimo), didinamas jo patrauklumas;
- formuojama policentrinė miesto urbanistinė struktūra (kaip koreliuoja policentrinė ir „vystomas kompaktiškas miesto branduolys“ ir „abipus Taikos pr.“ – ar tai nėra prieštaravimas ir ar tam pakaks resursų“.
- vystomas Klaipėdos jūrų uostas (teigiama, kad miestas neturi galimybių įtakoti uosto raidai, bet į miesto vystymo uždavinius uostas įtraukiamas. Kam? Kodėl? Tai gal turi? **Privalo būti vystoma kartu tvaraus ir darnaus balanso pagrindu) :**
- vystoma miesto centrų prieiga prie Kuršių marių (pritariu, prašau patikslinti kur konkrečiai);
- stiprinamas miesto pramoninis – gamybinis potencialas (net centre?);
- stiprinamas miesto rekreacinis potencialas (kur konkrečiai? Ir kaip?);
- kuriama ilgalaikiams miesto, uosto ir gamybinių teritorijų plėtros poreikiams adekvati infrastruktūra. (Taip turėtų būti, bet kol nėra konkretaus susitarimo su uostu ar miestiečiai privalo kurti uostui infrastruktūrą? Tai prasminga esant konkreitiems susitarimams ir tai turi būti visiems skaidru ir aišku)

bendra pastaba „vystymo uždaviniai“ – labai platu ir nieko konkretaus ir aiškaus. **Siūlau tikslinti. Konkretizuoti.**

II. BENDROJO PLANO KONCEPCIJOS PRINCIPAI

Uosto ir miesto sąveika ir jos teritorinė išraiška yra esminė bendrojo plano koncepcijos etape sprendžiama problema.

Kadangi miesto savivaldybė neturi svertų reguliuoti uosto teritorijos naudojimo (1.2. – „Uždaviniuose“ buvo teigiama „Vystomas Klaipėdos jūrų uostas“ – tad ar jis Klaipėdos ir ar jis yra miesto urbanistinės struktūros vystymo uždavinys miestui? Ar svertų neturi? Ar meluojama?), bendrojo plano konceptualūs variantai rengiami modeliuojant galimą (kaip gali miestas apsispręsti ir rengti BP jei pats uostas dar nežino ir nėra jokių susitarimų ir nėra net uosto BP?) uosto ir miesto teritorijų santykį bei jų išsidėstymą Kuršių marių akvatorijos ir urbanizuotų/urbanizuojamų Klaipėdos miesto zonų kontekste.

Miesto plėtros koncepcijoje miesto teritorija skirstoma į šias zonas (esamas užstatytas zonas; naujos plėtros zonas; uosto zoną; kitas plėtros bei žaliąsias zonas):

- Esamo istorinio centro (senamiesčio) zona, kuri saugoma ir tvarkoma pagal specialiuosius paveldo saugos reikalavimus, ir istorinių priemiesčių teritorija, kurioje saugoma urbanistinė struktūra, užstatymo charakteris; palaikomas smulkusis verslas ir gyvenamoji funkcija.
- Bendramiestinių centrų zona – aukščiausio rango daugiafunkciai centrai su maksimaliai išvystyta infrastruktūra.
- Miesto centrų zona – žemesnio rango centrų/pocentrių teritorijos; miesto centrų plėtra vykdoma kuriant prieigą prie vandens (konvertuojamos uosto teritorijos, paliekant tam tikras uosto funkcijas) ir specializuoti centrai.
- Rekreacinių, turizmo paslaugų centrų zona – specializuoti rekreacinio/kurortinio profilio centrai.
- Gyvenamojo prioriteto teritorijos – darniosios plėtros principais pagal kompleksinius plėtrą jose reglamentuojančius teritorijų planavimo dokumentus plėtojamos teritorijos, su joms reikalingomis rezervuojamomis teritorijomis (komunikaciniais koridoriais geležinkeliams, gatvėms, keliams ir inžineriniams tinklams):
 - Esami daugiaaukštės ir mažaaukštės gyvenamosios statybos rajonai, kuriuose vykdomas gyvenamųjų namų ir teritorijų modernizavimas, visuomeninės, socialinės infrastruktūros ir darbo vietų plėtra.
 - Naujos integruotų funkcijų intensyvios plėtros teritorijos.
 - Naujos integruotų funkcijų ekstensyvios plėtros teritorijos.
 - Modernizuojamos teritorijos, kuriose skatinama funkcijų įvairovė.
 - Konvertuojamos teritorijos, kurios pertvarkomos (konvertuojamos) į gyvenamuosius rajonus, plėtojant aptarnavimo, inžinerinę ir socialinę infrastruktūrą.
- Uosto teritorijos, plėtojamos pagal technologinius principus ir verslo planus, kurių plėtra nesusijusi su miesto urbanistinėmis struktūromis.
- Kitos plėtros teritorijos:
 - Esamos ir planuojamos darbo vietų – pramonės įmonių teritorijos.
 - Mažaaukštės gyvenamosios statybos rajonai.
 - Baigiami formuoti esami specializuoti ir periferiniai centrai.
 - Pagal susiklosčiusius principus baigiamos formuoti esamos užstatytos bei suplanuotos teritorijos. (pasiūlymas – pietinėje miesto dalyje tik po kompleksiskai renovuotų kvartalų)

- Kitos plėtos potencialą turinčios teritorijos.
- Sisteminiai miesto želdynai (gamtinio karkaso elementai, miškai, želdynai, vandenys ir rekreacinės teritorijos).

Pasiūlymas - prašau papildyti BP koncepcijos II dalį - kokios teritorijos pagal funkciją yra prioritetingos ir kurios konkrečiai mieste yra prieto teritorijos atskira spalva ir brėžiniu. Sekančiuose planavimo etapuose patikslinti ir numatyti priemones šiems tikslams pasiekti.

Įvertinus esamos padėties analizės išvadas, miesto, turinčio uostą, doktriną, galiojančių bendrojo plano sprendinių tęstinumą būtinybę, kitas bendrojo plano koncepcijos ištakas, pasaulinę praktiką ir tai, kad darnioji plėtra reikalauja ypač geros plėtos vadybos ir didesnių negu įprasta finansinių išteklių, suformuluoti keturi konceptualūs, esminius struktūrinius skirtumus turintys plėtos variantai (scenarijai).

Bendros pastabos ir pasiūlymai BP ir ateities darbams:

- Miesto tarybos nariai, tuo pačiu ir komiteto nariai dirba visuomeniniais pagrindais ir nėra planavimo specialistai, todėl teikti 3-is variantus pasirinkimui yra mažų mažiausia nekorektiška ir neprofesionalu. Savivaldybėje dirba aukščiausių kategorijų (ir atlygio) specialistai, todėl turėtų patys atrinkti ir siūlyti geriausią darbą svarstymui, o ne pasirinkimui kaip turguje morkas.
- Dėl tos pačios priežasties esu sunerimusi ir man visiškai neaišku kaip miesto visuomenė sugebės susipažinti su trimis variantais juos įvertinti ir priims sprendimą. Todėl ateityje prognozuojau daug galimų nesusipratimų, miesto bendruomenės skaidymo ar net streikų, o tai jau tikrai nėra darni miesto plėtra.
- Komiteto nariams nepateiktos jokios nepriklausomų ekspertų nuomonės. Taip pat nepateikta ir architektų rūmų pozicija, nuomonė – nors tai įpareigoja architektūros įstatymas. Tai ypač aktualu kai ta pati projektavimo kompanija rengia ir uosto BP.
- Todėl prašau komiteto vardu parengti ir teikti miesto tarybai projektą, kad svarbiems miesto objektams taryba galėtų samdyti patys ekspertinį vertinimą ir tam būtų visada miesto biudžete numatytos lėšos.

Dėl koncepcijos

Prašau preliminariai pritarti 3-iam koncepcijos variantui kaip neišvengiamybę ir bent su maksimalia nauda miestui tačiau su pastabomis ir brėžiniui (anksčiau/aukščiau pastabos galioja taip pat)

- Būsimą miesto stadioną planuoti ne prie Jakų žiedo , o šiaurinėje miesto dalyje (pramonė, transporto kamštis, būsimi gyvenamieji rajonai, didžiulė miesto investicija negeneruos kitų papildomų investicijų nes trūks vietos)
- miesto centro iškelti (naikinti) geležinkelį nuo geležinkelio stoties iki Draugystės geležinkelio stoties (gal vėliau tai bus derybų objektas su uostu)
- išorinį uostą planuoti maksimaliai toliau nuo kranto su aiškia įvardinta, maksimaliai imanoma siaura jungtimi (požeminiu/antžeminiu dengtu transporto koridoriumi).
- 3-iaame variante šalia išorinio uosto plėtos zonos žymima violetiniu/horizontaliu štrichu – išorinio uosto įtakos zona – siūlau pervadinti į miesto rekreacinę zoną (taip kaip buvo vizualizacijose)
- Išorinio uosto zoną (žymėjimas pilkas štrichas) turėtų būti įvardijamas, kaip nagrinėtina vieta, bet ne fakto konstatavimas, nes toks teiginys prieštarauja galiojantiems teisės aktams- LR bendrajam planui, Apskritis bendrajam planui ir tai yra teisės aktų pažeidimas.

Siūlau autoriams atsižvelgti į išsakytas pastabas, koncepciją papildyti, patikslinti ir teikti pakartotinai ir tik vieną variantą.

Savivaldybės tarybos narė

Dokumentą elektroniniu
parašu pasirašė
NINA PUTEIKIENĖ
Nina Puteikienė
Data: 2018-11-08 12:47:55

Deimante Buteniene

Nuo: Nina Puteikiene
Išsiųsta: ketvirtadienis 2018 m. lapkritis 8 12:55
Kam: Deimantė Butenienė; Arvydas Cesiulis; Rimantas Didziokas; Tatjana Fedotova; Vytautas Cepas; Marija Pakalniškytė; Lina Skrupskeliene
Tema: Pasiūlymas BP
Priedai: Pasiūlymas BP-s1108 pasirasytas.pdf

Sveiki,
prašau perduoti tarybos nariams: pastabos pažymėtos raudonai, pasiūlymai - paryškinti ir pabraukti,
pagarbiai,
N. Puteikienė

Nuo: Deimantė Butenienė
Išsiųsta: 2018 m. lapkričio 7 d. 16:09
Iki: Nina Puteikiene
Tema: Raštas

Laba diena, informuojame, jog yra gautas raštas (prisegta). Originalą rasite korespondencijos dėžutėje. (213 kab.)

Deimantė Butenienė
Klaipėdos miesto savivaldybės
tarybos ir mero sekretoriato vyriausioji specialistė
Tel. (846) 39 60 45